

Stanovisko kulturních organizací po protestech a sérii jednání profesních organizací s ministrem kultury Oto Klempířem

Tisková zpráva ze dne 14. 4. 2026

Ministr kultury Oto Klempíř oznámil na konci února 2026 **zásadní škrty v rozpočtu ministerstva kultury**, což vyvolalo výraznou reakci napříč kulturní scénou včetně studentských protestů. Ministerstvo kultury následně zahájilo sérii kulatých stolů se zástupci jednotlivých oborů. Hlavními tématy březnových jednání byly především **dopady rozpočtových škrťů na fungování sektoru a nastavení systematické spolupráce mezi ministerstvem a odbornou veřejností**.

Během pěti jednání se ministr setkal **s více než šedesáti zástupci více než dvaceti profesních organizací**. Ty opakovaně upozorňují na **dlouhodobou nejistotu ohledně rozpočtu ministerstva** způsobenou opožděnou a nedostatečnou komunikací jeho vedení. Kulturní organizace jako poskytovatelé veřejné služby nemohou bez stabilního a předvídatelného financování efektivně fungovat ani plánovat své aktivity. **Ministr přislíbil konkrétní kroky a pravidelnou spolupráci**.

Jednalo se zejména o:

- zachování nezávislosti kultury a odmítnutí politických zásahů do kultury včetně zachování principu a kompetencí odborných grantových komisí,
- navýšení rozpočtu kultury v roce 2026 a ambice zajistit dostatečné financování v následujících letech,
- posílení pozice kultury na trhu práce, včetně podpory kolektivního vyjednávání, a zlepšení dlouhodobě neřešených špatných pracovních podmínek v kultuře.

Pro financování kultury je již třicet let hlavním milníkem investice 1 % státního rozpočtu pro kulturu (bez započítání prostředků na církevní restituce). **V tomto roce ministerstvo získalo pouze 0,55 %, a do jednoho procenta tak chybí 10,8 mld. Kč**. Podíl výdajů na kulturu se v posledních deseti letech pohybuje v průměru těsně nad 0,6 % státního rozpočtu (bez církevních restitucí). V oblasti potřebné stabilizace financování kultury proto čeká ministerstvo i celý kulturní sektor ještě velký kus práce.

Sektor aktuálně čelí řadě dalších výzev – tou největší je **zachování nezávislosti kultury**. Ministr na jednáních s profesními organizacemi opakovaně zdůrazňoval princip odbornosti a **význam nezávislosti kultury na politických a ideologických zásadách**. Některé **nedávné kroky a veřejné výroky** jsou však s těmito deklarovanými principy ve výrazném nesouladu. Jedná se například o **zrušení odborné garanční rady Národní galerie, úvahy o vylučování konkrétních témat** (např. LGBTQ+) ze státní podpory nebo její pozastavení bez vysvětlení, návrhy na **omezení autonomie a nezávislého rozhodování rady Státního fondu audiovizu** nebo **nekoncepční zásahy do podpory literatury**. To vše vzbuzuje velké obavy napříč kulturním sektorem i mezi širší veřejností.

Obavy rovněž vyvolávají návrhy na **změnu financování médií veřejné služby**, neboť do debaty o ní není kulturní sektor zahrnut. Veřejná komunikace vlády se soustředí na zpravodajství, které spolu s publicistikou tvoří jen čtvrtinu rozpočtu České televize, přestože **veřejnoprávní média plní i zásadní kulturní a vzdělávací roli pro různé typy publika**, přičemž širší této veřejné služby může být při změně financování ohrožena. Český

rozhlas a Česká televize jsou klíčovými zaměstnavateli – ČT má téměř 3000 zaměstnanců, ČRo téměř 1400 – a podstatná část tvorby vzniká ve spolupráci se stovkami externích tvůrců pracujících za dlouhodobě velmi nízké honoráře.

Zástupci a zástupkyně kulturních organizací proto vítají snahu ministra o větší spolupráci, k tomu je však nutný posun ke konkrétnímu plánu naplňování Státní kulturní politiky (např. po vzoru MŠMT). Stejně jako u jiných resortů je **odpovědností ministerstva kultury sektor hájit a vytvářet pro něj stabilní, transparentní a odborně spravované prostředí**. Kulturní a kreativní sektor bude pozorně sledovat, zda jsou sliby ministerstva realizovány v praxi. Přes svou rozmanitost je sektor sjednocenější než kdy předtím, je připraven se za českou kulturu, kreativní odvětví a umění společně postavit a nepřipustí jejich zneužití pro kulturní války.

Z organizací účastných série jednání na Ministerstvu kultury ČR stanovisko podporují (abecedně):

AHA (Asociace hereckých agentů)
Asociace spisovatelů
ATU (Asociace tanečních umělců ČR)
Herecká asociace
Jednota tlumočnicků a překladatelů
Klub přátel Tvaru
Knižní lázně (festival)
Kulturní a kreativní federace
Nadační fond pro taneční kariéru
Obec překladatelů
Překladatelé Severu
SE.S.TA (Setkávání současného tance)
Spolek divadlo.pro
Spolek Skutek
Vize tance

Další podporující organizace (abecedně):

ARAS (Asociace režisérů a scénáristů)
Asociace producentů v audiovizí
Časopis Host
Dům tanečního umění
Institut kreativního vzdělávání (dříve SPKV)
Lenka Vagnerová & Company
Marek Pokorný, PLATO Ostrava
Tereza Horváthová, festival Tabook a nakladatelství Baobab

Pokud chcete připojit svůj podpis, můžete tak učinit [zde](#).

Kontakt pro média:

Kulturní a kreativní federace
Anna Hořejší, +420 721 235 735, anna.horejsi@kreativnifederace.cz
Katarína Kalivodová, +420 774 592 049, katarina.kalivodova@kreativnifederace.cz

Závěry z jednání MK ČR se zástupci kulturního a kreativního sektoru a návrh dalších kroků

I. Nastavení pravidelné spolupráce a strukturovaného dialogu mezi MK ČR a kulturním sektorem jako základního rámce pro další postup.

Ustavení tematických pracovních skupin a nastavení jasného harmonogramu a formalizace pravidelných setkání. Potřeba vytvořit jasný a funkční rámec pro zastupování a kolektivní vyjednávání za oblast kultury. Tento dialog by měl být ukotven na úrovni trvalé spolupráce a pracovní úrovni. Za klíčové je považováno **nastavení funkční, předvídatelné a transparentní komunikace.**

odkazy k SKP 26+ (viz <https://www.mk.gov.cz/statni-kulturni-politika-cs-69>):

Priorita 3: Efektivní řízení a spolupráce v kultuře

Strategický cíl 3.3 Zintenzivnit spolupráci

3.3.1 Posílit spolupráci mezi resorty

3.3.3 Posílit roli kultury v aktuálních společenských tématech

II. Krátkodobé stabilizování financování kultury a jasný závazek k dlouhodobému navýšení k 1 % státního rozpočtu.

Nastavení víceletého rámce financování a celkově systematičtější přístup k financování kultury, který umožní předvídatelnost a stabilitu pro jednotlivé aktéry.

Ministr potvrdil **zachování stávajícího grantového systému založeného na odborných komisích bez politických zásahů do jejich fungování a rozhodování.** Bylo akcentováno posílení transparentnosti procesu a zajištění včasného zveřejňování výsledků.

odkazy k SKP26+: **Priorita 2: Sebevědomý kulturní a kreativní sektor**

Strategický cíl 2.3 Nastavit předvídatelný systém podpory kultury

2.3.1 Zefektivnit stávající systém financování kultury

2.3.2 Posilovat vícezdrojové financování a hledat nové zdroje

III. Aktivní zapojení kultury do přípravy a nastavování kohezních fondů 2028+

Nutnost proaktivního vedení MK ČR při **přípravě rámce kohezních fondů, včetně vytvoření podmínek pro smysluplné zapojení odborné veřejnosti do jeho obsahového nastavování** (v deklarovaném termínu do června 2026). Za klíčové je považováno otevření spolupráce MK ČR se sektorem při přípravě konkrétních návrhů a při společné argumentaci pro posílení role kultury v rámci kohezních fondů.

odkazy k SKP 26+: **Priorita 2: Sebevědomý kulturní a kreativní sektor**

Strategický cíl 2.3 Nastavit předvídatelný systém podpory kultury

2.3.2 Posilovat vícezdrojové financování a hledat nové zdroje

IV. Meziresortní spolupráce

Systematické zapojení kultury do meziresortních jednání napříč oblastmi, jako jsou **vzdělávání, sociální politika, zdravotnictví, regionální rozvoj, veřejný prostor či inovace** (včetně témat jako kreativní vzdělávání, Kultura „na předpis“, mikrocertifikace atd.).

Meziresortní spolupráce je klíčová pro zlepšení podmínek fungování kultury, zejména v oblasti pracovních podmínek, sociálního zabezpečení a profesního postavení, a zároveň přináší přidanou hodnotu do dalších veřejných politik, kde podporuje kreativitu, soudržnost a řešení společenských výzev. Je chápána jako dlouhodobý, institucionálně ukotvený rámec, nikoli jako dílčí nebo dočasný nástroj.

odkazy k SKP 26+: **Priorita 1: Kultura jako přirozená součást života**

1.1 Zvýšit dostupnost a přístupnost kultury

1.1.1 Rozvíjet dostupnost kultury napříč regiony

1.1.2 Odstraňovat bariéry v přístupu ke kultuře

1.1.3 Zvýšit zapojení obyvatel do kulturních aktivit a tvorby

1.2 Posilovat celoživotní učení, kreativitu a mediální gramotnost

1.2.1 Podporovat kreativní vzdělávání nejen ve školách

1.2.2 Posilovat mediální a informační gramotnost společnosti

Priorita 3: Efektivní řízení a spolupráce v kultuře

3.2 rozvoj znalostní a inovační základny

3.2.1 Zintenzivnit propojení výzkumu a praxe

Strategický cíl 3.3 Zintenzivnit spolupráci

3.3.1 Posílit spolupráci mezi resorty

3.3.3 Posílit roli kultury v aktuálních společenských tématech

V. Podmínky umělecké práce (Status umělce)

Zahájení konkrétních kroků ke zlepšení podmínek umělecké práce prostřednictvím **bilaterálních jednání s MPSV a MSp** jako prvního kroku k systémovému řešení, směřujícímu k vytvoření stabilního legislativního a institucionálního rámce reflektujícího specifika práce v kultuře, včetně kolektivního vyjednávání, sociálního zabezpečení, pracovněprávních vztahů a daňového nastavení. Dokončení revize katalogu prací do prosince 2026 jako součásti širšího rámce podmínek práce v kultuře, včetně vymezení profesí, standardů jejich odměňování a jejich ukotvení v pracovněprávní legislativě.

odkazy k SKP 26+: **Priorita 2: Sebevědomý kulturní a kreativní sektor**

Strategický cíl 2.2 Posílit pozici kultury na trhu práce

2.2.1 Zavést principy spravedlivého odměňování

2.2.2 Zlepšit podmínky pro pracovníky v kultuře

VI. Implementace Státní kulturní politiky

Vytvoření plánu implementace Státní kulturní politiky v deklarovaném termínu (do 6/26), včetně zajištění její reálné aplikace v praxi a provázání na jednotlivé nástroje řízení a financování kultury. Důraz je kladen na to, aby implementace nebyla pouze formálním procesem, ale vedla k faktickým změnám v systému.

Formulace silné, sdílené vize kultury, tedy jasně definovaných společných priorit a cílů, které bude možné prosazovat na úrovni vlády. Tato vize by měla sloužit jako sjednocující rámec pro jednotlivé aktéry sektoru a zároveň jako argumentační základ pro posilování postavení kultury v rámci veřejných politik.

odkazy k SKP 26+: **Priorita 3: Efektivní řízení a spolupráce v kultuře**

Strategický cíl 3.1 Zkvalitnit řízení kulturní politiky

3.1.1 Posílit plánování a rozhodování na základě dat

3.1.2 Metodicky podporovat kulturní plánování v regionech a na místní úrovni

VII. Regionální dimenze kultury

Posílení rovnoměrnější podpory kultury v ČR prostřednictvím systematické spolupráce s regiony. To zahrnuje zohlednění specifických potřeb jednotlivých typů území a obyvatelstva, podporu místní kulturní infrastruktury a posilování role kultury v komunitním a sociálním rozvoji.

Současně jde o nastavení efektivní koordinace mezi státem, kraji a obcemi, včetně provázání dotačních nástrojů a podpory mobility kulturních aktérů tak, aby byla zajištěna dostupnost kultury napříč celým územím a snižovány regionální disparity.

odkazy k SKP 26+: **Priorita 1: Kultura jako přirozená součást života**

Strategický cíl 1.1 Zvýšit dostupnost a přístupnost kultury

1.1.1 Rozvíjet dostupnost kultury napříč regiony

1.1.2 Odstraňovat bariéry v přístupu ke kultuře